

Raport o stanie Gminy Kraszewice

wg stanu na 31 grudnia 2020 roku

Spis treści

Wprowadzenie	5
Charakterystyka Gminy	6
Utworzenie i położenie.....	6
Władze lokalne i gminne jednostki organizacyjne.....	6
Sołectwa	7
Ludność i dynamika zmian.....	8
Gospodarstwa rolne	9
Działalność gospodarcza	9
Organizacje pozarządowe.....	10
Sytuacja finansowa gminy.....	10
Wysokość budżetu gminy	10
Poziom zadłużenia.....	15
Należności i zobowiązania	15
Stan realizacji inwestycji i remontów	17
Poziom wydatków inwestycyjnych i ich udział w wydatkach budżetu gminy.....	17
Zadania inwestycyjne zrealizowane.....	18
Zadania inwestycyjne w trakcie realizacji	18
Realizacja zadań remontowych	19
Remonty dróg	19
Remonty budynków komunalnych.....	19
Remonty świetlic wiejskich.....	19
Stan infrastruktury komunalnej	20
Sieć dróg.....	20
Sieć wodociągowa i kanalizacyjna.....	20
Zagospodarowanie przestrzenne	21
Bezpieczeństwo publiczne	21
Oświata	21
Budynki gminne	24
Realizacja pozostałych zadań własnych gminy:	27

Ochrona środowiska i przyrody oraz gospodarka wodna	27
Utrzymanie czystości i porządku oraz urządzeń sanitarnych, wysypisk i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, zaopatrzenia w energię elektryczną i ciepłą oraz gaz.	27
Działalności w zakresie telekomunikacji.	28
Lokalny transport zbiorowy.	28
Ochrona zdrowia	28
Pomoc społeczna, oraz wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.	28
Gminne budownictwo mieszkaniowe	29
Kultura, biblioteka gminna i inne instytucje kultury oraz ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.....	29
Kultura fizyczna i turystyka.	30
Targowiska i hale targowe.	30
Zieleń gminna i zadrzewienia.....	30
Cmentarze gminne.....	30
Polityka prorodzinna, w tym zapewnienia kobietom w ciąży opieki socjalnej, medycznej i prawnej.....	31
Wspieranie i upowszechnianie idei samorządowej, w tym tworzenie warunków do działania i rozwoju jednostek pomocniczych i wdrażanie programów pobudzania aktywności obywatelskiej.	31
Promocja gminy.	31
Współpraca i działalność na rzecz organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2018 r. poz. 450, 650 i 723).	31
Współpraca ze społecznościami lokalnymi i regionalnymi innych państw.....	31
Informacja o realizacji polityk, programów, strategii i uchwał.	32
Realizacja strategii rozwoju gminy Kraszewice	32
Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Kraszewice.....	32
Program opieki nad zabytkami.....	32
Plan gospodarki niskoemisyjnej.....	32
Program Ochrony Środowiska	32
Strategia rozwiązywania problemów społecznych	33

Program wspierania rodzin.....	33
Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie	33
Program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.....	33
Program przeciwdziałania narkomanii.....	33
Program opieki na zwierzętami bezdomnymi.....	33
Program współpracy z organizacjami pozarządowymi.....	34
Program gospodarowania gminnym zasobem mieszkaniowym	34
Realizacja uchwał.....	34

Wprowadzenie

Raport o stanie Gminy Kraszewice opracowano na podstawie art. 28aa ustawy o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 713). Raport został przygotowany wg danych na dzień 31 grudnia 2019r.

Celem przygotowania raportu było podsumowanie działalności Wójta Gminy w roku poprzednim, w szczególności realizacja polityk, programów i strategii oraz uchwał rady gminy. Ponadto ma służyć uzyskaniu dokładnego wglądu w sytuację gospodarczą i społeczną gminy Kraszewice. Zgromadzone zostały szczegółowe dane o aspektach funkcjonowania gminy według stanu na dzień opracowywania sprawozdania, jak również za lata 2015-2019. Dzięki temu zaistniała możliwość dokonania analizy poziomu rozwoju gminy na przestrzeni ostatnich kilku lat.

Raport ukazuje również trendy rozwojowe i jest podstawą do obiektywnej, opartej na faktach, oceny możliwości dalszego rozwoju gminy.

Raport zawiera analizę następujących obszarów działalności gminy:

- demografia,
- finanse gminy,
- inwestycje gminne i inne zadania remontowe zrealizowane w sołectwach,
- działalność gospodarcza,
- warunki życia mieszkańców (infrastruktura techniczna: wodociągi, kanalizacja, drogi, gospodarka odpadami),
- zagospodarowanie przestrzenne,
- oświata.

Dla opracowania sprawozdania szczególnie cenna okazała się wiedza pracowników Urzędu Gminy Kraszewice i innych jednostek organizacyjnych gminy oraz szereg dokumentów, będących w posiadaniu Urzędu, a także informacje zamieszczone na stronach internetowych, jak również dane udostępnione przez Urząd Statystyczny w Poznaniu.

Charakterystyka Gminy

Utworzenie i położenie

Gmina Kraszewice została utworzona z dniem 1 stycznia 1984r. na podstawie Rozporządzenia Ministra Administracji i Gospodarki Przestrzennej Nr 314 z dnia 17 grudnia 1983 r. w sprawie utworzenia, zmiany granic i nazw niektórych gmin w województwach: białkopodlaskim, ciechanowski, chełmskim, częstochowskim, gdańskim, kaliskim, kieleckim, lubelskim, łomżyńskim, nowosądeckim, skierniewickim, suwalskim, śląskim, tarnobrzeskim, wrocławskim, wrocławskim i zamojskim.

Położona jest na południu wielkopolski obecnie w powiecie Ostrzeszowskim w Kotlinie Grabowskiej, nad rzeką Łużycą, prawym dopływem Proсны. Siedzibą gminy jest wieś Kraszewice.

Ogólna powierzchnia gminy wynosi 7511 ha.

Liczba mieszkańców wynosi 3625 osób.

Władze lokalne i gminne jednostki organizacyjne

W roku 2020 urząd Wójta Gminy Kraszewice na podstawie wyników wyborów samorządowych z 2018r., zaświadczeniem Gminnej Komisji Wyborczej w Kraszewicach z dnia 26.10.2018r. oraz w skutek złożonego na I sesji Rady Gminy Kraszewice w dniu 21.11.2019r. ślubowania, pełni p. **Konrad Kuświk**.

Funkcję Skarbnik Gminy Kraszewice pełni p. **Magdalena Baś**.

Funkcję Sekretarza Gminy Kraszewice pełni p. **Paweł Uścińowicz**.

Rada Gminy Kraszewice liczy 15 radnych. Po wyborach samorządowych 8 radnych ponownie uzyskało mandat radnego, natomiast nowy mandat uzyskało 7 radnych. Przewodniczącym Rady Gminy Kraszewice jest p. **Artur Chowański**, a wiceprzewodniczącą p. **Stanisława Zdych**.

Gmina Kraszewice posiada następujące jednostki budżetowe:

- Urząd Gminy Kraszewice z siedzibą ul. Wieluńska 53, 63-522 Kraszewice,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kraszewicach z siedzibą ul. Wieluńska 55, 63-522 Kraszewice i kierownikiem Wandą Skorupa,
- Szkoła Podstawowa im. Mariana Falskiego w Kraszewicach z siedzibą pl. Wolności 1, 63-522 Kraszewice i dyrektorem Robertem Dziwińskim,
- Szkoła Podstawowa im. Kardynała Karola Wojtyły w Kuźnicy Grabowskiej z siedzibą Kuźnica Grabowska 106, 63-522 Kraszewice posiadającą filię z oddziałami specjalnymi w m. Jelenie. Funkcję dyrektora szkoły do dnia 31 sierpnia 2020r. pełniła p. **Marianna Powązka**, które następnie przeszła na emeryturę. W wyniku przeprowadzonego naboru (Zarządzenie Wójta

Gminy Kraszewice nr 107/2020 z dnia 3.07.2020r.) nowym dyrektorem od dnia 1.09.2020r. na okres 5 lat została p. **Ewa Trzeciak** (Zarządzenie Wójta Gminy Kraszewice nr 116/2020 z 27.08.2020r.)

- Publiczne Przedszkole w Kraszewicach z siedzibą ul. Wieluńska 64, 63-522 Kraszewice i dyrektorem Ewelina Jędrzejewską,
- Żłobek Gminny w Kraszewicach z siedzibą ul. Wieluńska 64, 63-522 Kraszewice i dyrektorem Ewelina Jędrzejewską,
- Gminna Biblioteka Publiczna z siedzibą ul. Wieluńska 57, 63-522 Kraszewice i dyrektorem Bożeną Lipka.

Sołectwa

Gmina Kraszewice posiada 11 jednostek pomocniczych tj. sołectw:

- sołectwo Kraszewice nr 1 (obejmujące Piaski i część podlasu A, centrum i osiedle Młodych) z sołtysem Anną Skraburską,
- sołectwo Kraszewice nr 2 (obejmujące podkuźnicę i część podlasu A) z sołtysem Janem Kędzią,
- sołectwo Kraszewice nr 3 (obejmujące podrentę, jajaki i podlas B) z sołtysem Krzysztofem Gabryś,
- sołectwo Głuszyna z sołtysem Józefem Adamus,
- sołectwo Kuźnica Grabowska z sołtysem Leonem Owczarek,
- sołectwo Jelenie nr 1 (obejmujące Jelenie, Jeziorki i Folusz) z sołtysem Tadeuszem Wróbel,
- sołectwo Jelenie nr 2 (obejmujące Jelenie 2) z sołtysem Piotrem Gancarek,
- sołectwo Jaźwiny z sołtysem Anną Pilarczyk,
- sołectwo Renta z sołtysem Anną Błaszczak,
- sołectwo Raclawice z sołtysem Marzeną Ryster,
- sołectwo Mączniki z sołtysem Jackiem Wabnik.

Ludność i dynamika zmian

Według danych ewidencji ludności Urzędu, Gminę Kraszewice na dzień 31.12.2020r. zamieszkiwało 3625 mieszkańców. W poprzednich latach liczba ludności przedstawiała się następująco:

Stan na	Liczba ludności gminy	Zmiana liczby ludności
31.12.2015	3639	-
31.12.2016	3634	- 5
31.12.2017	3627	- 7
31.12.2018	3614	- 13
31.12.2019	3616	+ 2
31.12.2020	3625	+ 9

Urodzenia w Gminie Kraszewice :

Rok	Dziewczynki	Chłopcy	Razem
2015	14	16	30
2016	21	23	44
2017	24	17	41
2018	21	18	39
2019	15	19	34
2020	15	19	34

Zgony w Gminie Kraszewice :

Rok	Kobiety	Mężczyźni	Razem
2015	21	26	47
2016	20	18	33
2017	17	16	33
2018	9	18	27
2019	18	15	33
2020	13	24	37

Liczba stałych mieszkańców na sołectwo:

Sołectwo	Liczba ludności
Kraszewice nr 1	754
Kraszewice nr 2	267
Kraszewice nr 3	488
Głuszyna	328
Kuźnica Grabowska	573
Jelenie nr 1	298
Jelenie nr 2	80
Jażwiny	256
Renta	118
Raławice	263
Mączniki	191

Drugi rok z rzędu nastąpił wzrost liczby osób zameldowanych na terenie gminy. Zatrzymana została negatywna tendencja trwająca od kilku lat odpływu mieszkańców na naszej gminy. Dodatni przyrost naturalny, czyli różnica pomiędzy liczbą żywych urodzeń, a liczbą zgonów w naszej gminie, wyniósł zaledwie +9, i należy oczekiwać że będzie utrzymywał się na dodatnim poziomie. Jednak saldo migracji, szczególnie młodych osób na studia do dużych miejskich ośrodków gdzie już często pozostają za pracą, pozostanie zdecydowanie ujemne.

Dość istotny wpływ na liczbę rzeczywistych mieszkańców mają obcokrajowcy pracujący i czasowo zamieszkujący na terenie naszej gminy, jednak często nie są oni zgłaszani na pobyt stały w naszym Urzędzie.

Gospodarstwa rolne

Gmina Kraszewice jest gminą wiejską typowo rolniczą. Użytki rolne stanowią ok. 4112 ha, lasy i grunty leśne ok. 2794 ha, wody ok. 188 ha, nieużytki ok. 66 ha i pozostałe ok. 351ha. Gleby są słabej jakości. Ponad 95% stanowią grunty klasy V i VI. Średnia wielkość gospodarstwa rolnego wynosi ok. 6,67 ha. Działalność rolnicza oparta jest o gospodarstwa indywidualne. Uprawia się przede wszystkim: kukurydzę, żyto, mieszanki zbożowe. Rozwinięta jest produkcja trzody chlewnej. Istnieją wyspecjalizowane gospodarstwa w produkcji mleka.

Działalność gospodarcza

Zgodnie z Centralną Ewidencją i Informacją o Działalności Gospodarczej (CEIDG), według stanu na dzień 31 grudnia 20120 r. ilość zarejestrowanych podmiotów gospodarczych, które mają główne miejsce prowadzenia działalności w gminie Kraszewice obejmowała ok 238 pozycji w ewidencji

Cełg, co stanowi wzrost o 8 podmiotów w porównaniu z poprzednim rokiem. Ponadto widnieje 17 podmiotów oznaczonych jako przedsiębiorstwa w ewidencji Krajowym Rejestrze Sądowym, co również daje wzrost o 2 podmioty gospodarcze w ciągu roku.

Podmioty gospodarcze funkcjonujące na terenie gminy to przede wszystkim małe i średnie zakłady rodzinne.

Do wiodących branż w gminie zaliczyć należy: obróbka drewna, przetwórstwo żywności, usługi ogólnobudowlane, naprawy pojazdów samochodowych.

Organizacje pozarządowe

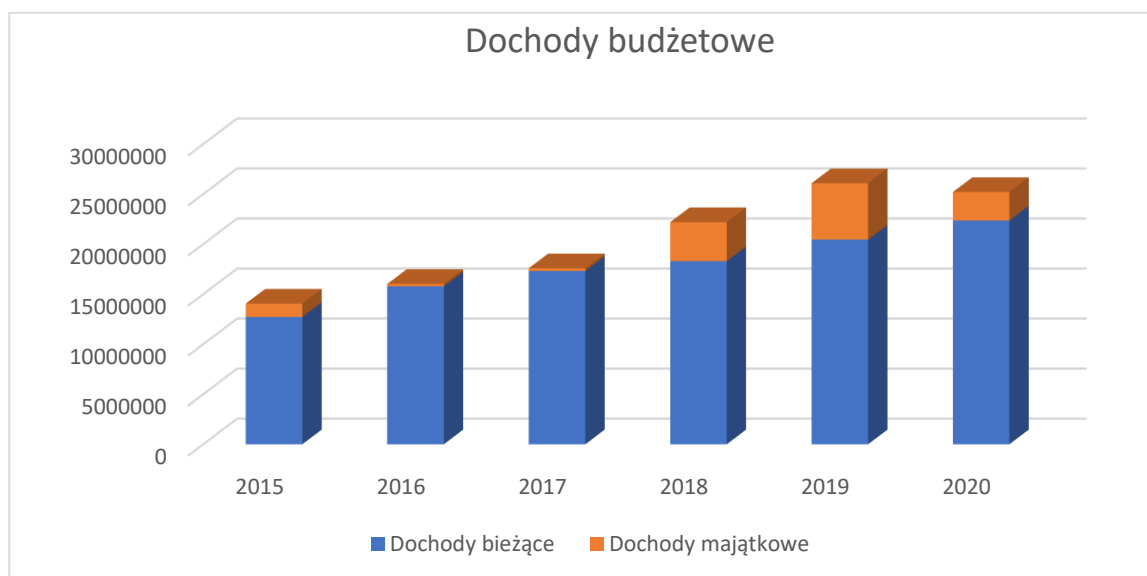
Według danych Ministerstwa Sprawiedliwości prowadzącego Krajowy Rejestr Sądowy na obszarze gminy Kraszewice na dzień sprawozdania działało 22 stowarzyszeń wpisanych do Rejestru Stowarzyszeń w KRS. W tej ewidencji także przybyło 1 stowarzyszenie posiadające siedzibę na terenie gminy. W tym tylko jedno stowarzyszenie posiada status OPP.

Ponadto kilka podmiotów, głównie kluby sportowe i uczniowskie kluby sportowe prowadzi swoją działalność na podstawie wpisu do rejestru stowarzyszeń, fundacji i organizacji pożytku publicznego w Starostwie Powiatowym w Ostrzeszowie.

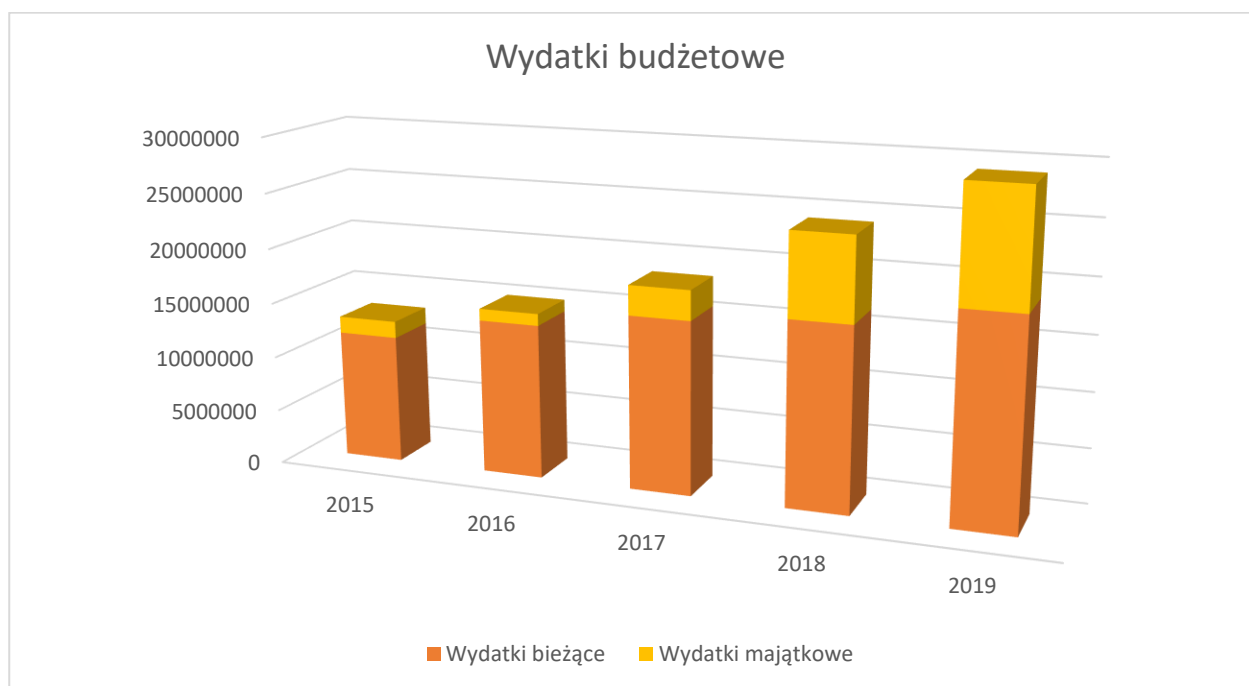
Sytuacja finansowa gminy

Wysokość budżetu gminy

W roku 2020 budżet Gminy Kraszewice po stronie dochodów na plan 25.250.765,79 zł, wykonano w wysokości 25.208.162,91 zł, z czego dochody z czego dochody bieżące to 22.364.882,76 zł, a dochody majątkowe to 2.843.280,15 zł. W porównaniu do poprzedniego roku dochody zmalały o 877.076,32 zł, przy czym dochody bieżące wzrosły o 1.903.598,66 zł, a majątkowe zmniejszy się o 2.780.674,98 zł.

Wydatki ogółem budżetu gminy Kraszewice w 2020 r. na przyjęty plan w wysokości 26.060.765,79 zł zostały zrealizowane w kwocie 24.939.685,18 zł, z czego na wydatki bieżące wydatkowano 20.366.280,54 zł, a na wydatki majątkowe 4.573.404,64 zł. Porównując do poprzedniego roku wydatki budżetu były niższe o 5.792.292,95 zł.

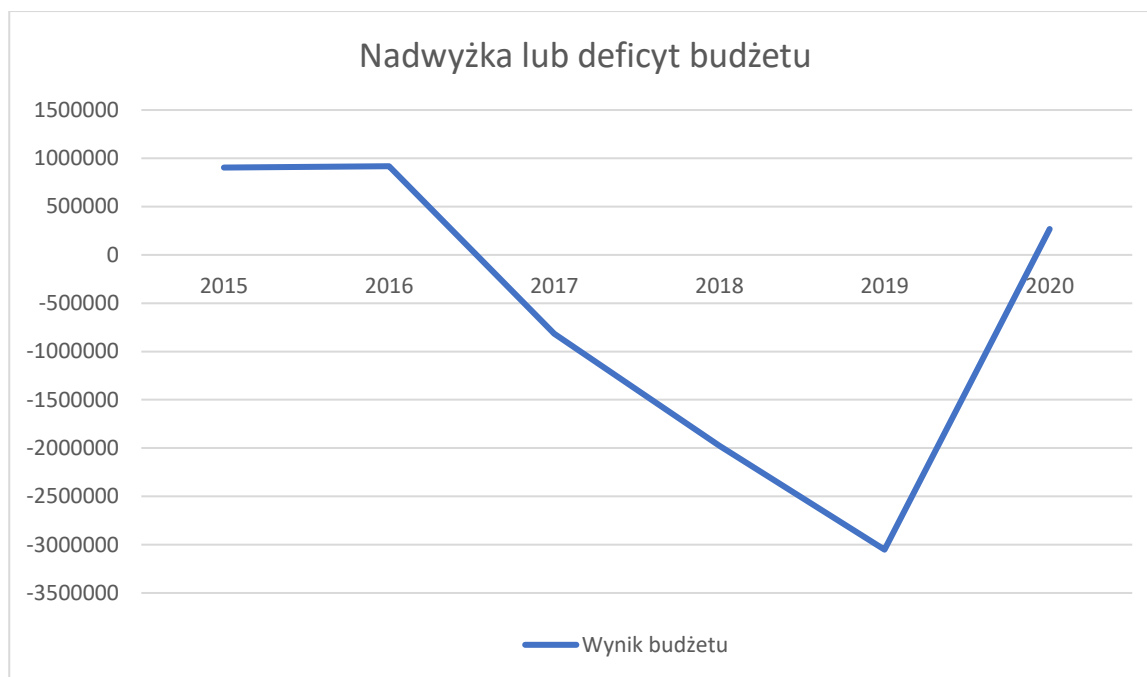

Wynik finansowy budżetu za 2020 r. wykazał nadwyżkę budżetową – 268.477,73 zł. Nadwyżka została przeznaczona na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

W poprzednich latach realizacja budżetu Gminy Kraszewice przedstawiała się następująco :

Okres sprawozdawczy	2015r.	2016r.	2017r.	2018r.	2019r.	2020r.
Wykonanie dochodów budżetowych	14.054.856,50	16.021.315,12	17.589.872,32	22.198.564,66	26.085.239,23	25.208.162,91
Wykonanie wydatków budżetowych	13.151.488,87	15.103.103,22	18.406.970,40	24.175.049,32	29.136.753,59	24.939.685,18
Nadwyżka lub deficyt budżetowy	+ 903.367,63	+ 918.211,90	- 817.098,08	- 1.976.484,66	- 3.051.514,36	+ 268.477,73

Realizację wyniku finansowego budżetu gminy Kraszewice obrazuje poniższy wykres:

Jak można zaobserwować z powyższych danych w ostatnich latach wzrastały dochody i wydatki budżetu Gminy Kraszewice. W 2020 roku oraz w latach 2015 i 2016 udało się osiągnąć nadwyżkę budżetową. W roku 2018 ze względu na realizację dużych zadań inwestycyjnych dość dynamicznie wzrosły wydatki budżetowe, pomimo również wzrostu dochodów lecz nie w takiej dynamice w konsekwencji doprowadzając do dużego deficytu budżetowego, na sfinansowanie którego gmina zaciągnęła kredyt bankowy. Skutkiem zawartych umów na realizację inwestycji był również deficyt budżetowy w 2019 roku.

Należy również zauważyć że nastąpiło prawie podwojenie dochodów budżetowych w okresie kilku ostatnich lat.

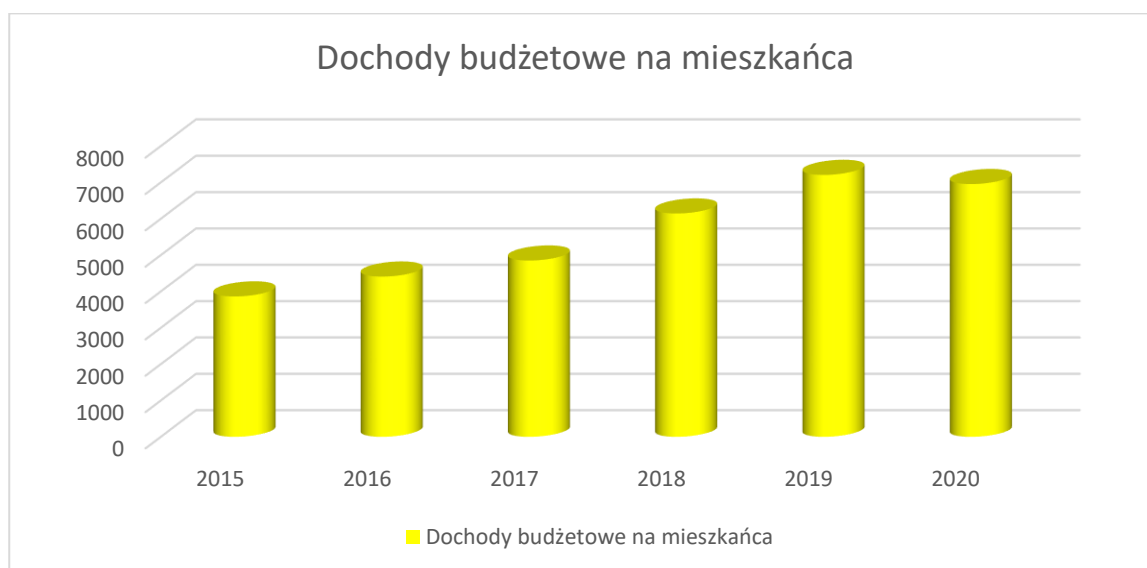
Dochody budżetowe wg źródeł:

Źródło dochodów własnych	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Subwencje	5.357.759,00	5.677.045,00	5.393.800,00	5.895.928,00	5.805.554,00	6.125.217,00
Dotacje	2.353.653,90	4.742.140,31	5.736.017,43	6.014.730,57	6.904.916,01	7.303.339,16
Dotacje i środki na inwestycje	1.332.990,75	241.000,00	270.231,16	3.902.675,23	5.155.651,88	2.806.693,97
Dochody własne	5.010.452,85	5.361.129,81	6.189.823,73	6.385.230,86	8.219.117,34	8.972.912,78
Razem	14.054.856,50	16.021.315,12	17.589.872,32	22.198.564,66	26.085.239,23	25.208.162,91

Udział dochodów własnych w dochodach ogółem	35,6	33,5	35,2	28,8	31,5	35,6
Pozyskane środki na inwestycje na mieszkańca	366,31	66,32	74,51	1.079,88	1.425,79	774,26
Dochody razem na mieszkańca	3.862,29	4.408,73	4.849,70	6.142,38	7.207,86	6.953,98

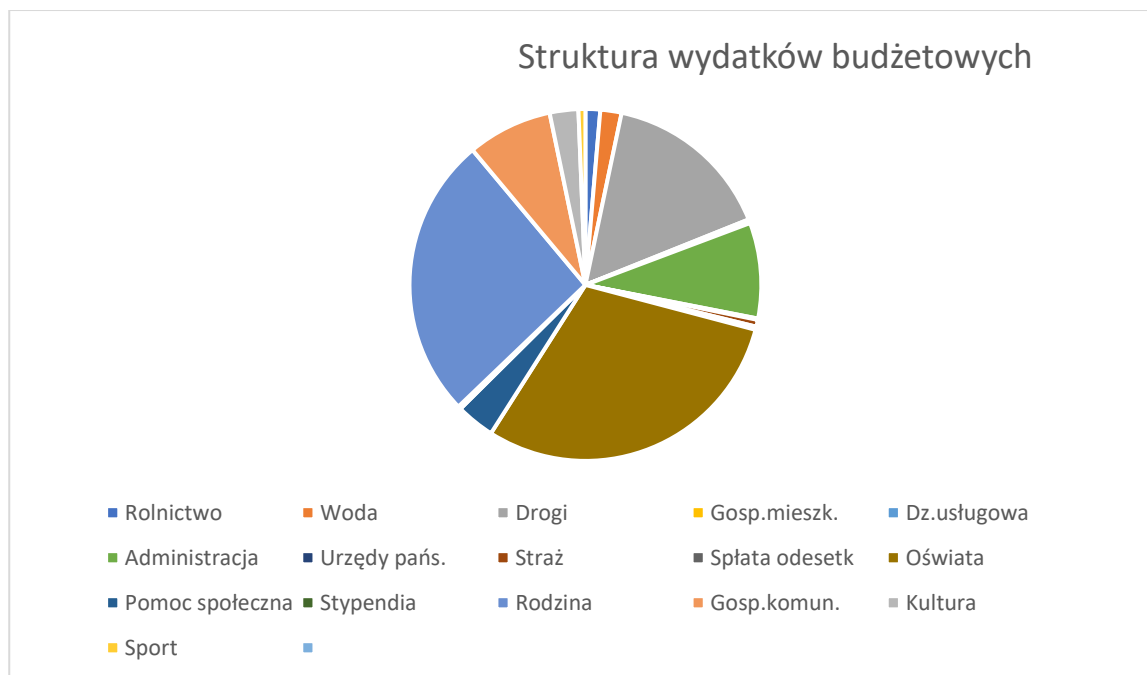
Analizując dochody budżetowe można dostrzec ich stały wzrost. W strukturze dochodów w ostatnich latach nastąpił znaczący wzrost środków pozyskiwanych na inwestycje. W przeliczeniu na jednego mieszkańca w 2019 roku tych środków pozyskano 1.425,79 zł, a w 2020 roku kolejne 774,26 zł. Sukcesywnie wzrastają dochody własne, które w budżecie stanowią już 35,6 %.

Kolejną tendencją jest stały wzrost dochodów budżetowych ogółem jak i dochodów własnych na jednego mieszkańca, co jest efektem prawidłowej polityki finansowej i skutecznego pozyskiwania środków zewnętrznych w ostatnich latach.

Przechodząc do analizy wydatków budżetowych zauważyć należy że w strukturze wydatków wyróżniają się dwa główne działy które razem pochłaniają ponad 55% wszystkich wydatkowanych z budżetu kwot tj. dział 801 Oświata i wychowanie, oraz dział 855 Rodzina. Pierwszy dział obejmuje wszystkie wydatki związane z bieżącym funkcjonowaniem placówek szkolnych. Drugi dział to wydatki socjalne przede wszystkim na realizację rządowego programu Rodzina 500+.

Struktura wydatków budżetowych :

Zestawienie dochodów i wydatków bieżących :

Pozycja	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Dochody bieżące	12.696.325,10	15.689.055,77	17.196.641,16	18.295.889,43	20.461.284,10	22.364.882,76
Wydatki bieżące	11.647.375,78	14.029.515,27	15.709.483,83	16.633.308,67	18.771.056,00	20.366.280,54
Różnica	1.048.949,32	1.659.540,50	1.487.157,33	1.662.580,76	1.690.228,10	1.998.602,22

W finansach publicznych dość ważna jest nadwyżka operacyjna, czyli różnica pomiędzy uzyskiwanymi bieżącymi dochodami a zrealizowanymi bieżącymi wydatkami. Należy zauważyć że w przypadku gminy Kraszewice ta różnica po chwilowym spadku w 2017 roku, w kolejnych latach ustabilizowała się na wyższym poziomie z lekkim wzrostem. Wzrost nadwyżki operacyjnej jest zauważalny w ostatnim 2020 roku. Jest to tendencja pożądana, do dalszego rozwoju naszej gminy.

Poziom zadłużenia

Na dzień 31 grudnia 2020r. zadłużenie Gminy Kraszewice wynosiło 6.657.556,80 zł, Jest to zmniejszenie zadłużenia w porównaniu do poprzedniego roku o 150.000 zł. Głównym powodem zadłużenia w poprzednich latach była budowa nowego Przedszkola, na którą Gmina zaangażowała znaczne środki.

Pozycja	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Zadłużenie gminy	560.000,00	280.000,00	1.060.000,00	3.297.907,80	6.807.556,80	6.657.556,80
Dochody ogółem	14.054.856,50	16.021.315,12	17.589.872,32	22.198.564,66	26.085.239,23	25.208.162,91
Poziom zadłużenia	4,0%	1,7%	6,0%	14,9%	26,1%	26,4%

Należności i zobowiązania

Zgodnie ze sprawozdaniami budżetowymi sporządzonymi za ostatni kwartał na dzień 31.12.2020r. należności budżetu wyniosły 728.456,47 zł, w tym należności wymagalne to 674.584,45 zł. W przeciągu roku należności wzrosły o 16.782,74 zł.

Poszczególne pozycje należności przedstawiają się następująco:

Lp.	Treść	Należności
1.	Dostarczanie wody	28.754,38
2.	Czynsze	16.754,38
3.	Refundacja energii elektrycznej przez lokatorów	325,93
4.	Wpływy z karty podatkowej	8.565,00
5.	Podatek od nieruchomości os. prawne	6.052,50
6.	Podatek od nieruchomości os. fizyczne	81.517,38
7.	Podatek rolny os. fizyczne	2.164,54
8.	Podatek leśny os. fizyczne	4.566,98
9.	Podatek od śr. transportowych os. prawne	5,84
10.	Podatek od śr. transportowych os. fizyczne	104.632,38
11.	Podatek od spadków i darowizn	0,00
12.	Podatek od czynności cywilnoprawnych os. fizyczne	583,67
13.	Podatek dochodowy od osób fizycznych	0,00

14.	Wpływy z najmu i dzierżawy składników majątkowych – SP Kuźnica Grabowska, SP Kraszewice	0,00
15.	Wpływy z opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego	0,00
16.	Wpływy ze sprzedaży składników majątkowych – Przedszkole	1.000,00
17.	Zwrot kosztów dowozu dzieci do szkoły z innych gmin	831,60
18.	Wpływy z tytułu świadczenia usług opiekuńczych	149,6
19.	Wpływy z wynajmu pomieszczeń w GOPS	1.089,43
20.	Wpływy z tytułu opłaty za pobyt w Domu Seniora	0,74
21.	Fundusz alimentacyjny	289.824,46
22.	Odbiór ścieków	6.969,60
23.	Odbiór śmieci	112.228,98
24.	Koszty upomnień w opłacie śmieciowej	1.357,82
28.	Odsetki od zaległości	61.101,07
Razem		728.456,47

Zobowiązania łącznie na 31.12.2020r. wyniosły 1.026.309,09 zł. Ich wzrost w porównaniu do końca 2019 roku o 157.305,87 zł jest wynikiem wzrostu poziomu wynagrodzeń. W pozostałym zakresie zobowiązania dotyczyły cyklicznych rozliczeń z tytułu wynagrodzeń i pochodnych oraz faktur otrzymanych w nowym roku a dotyczących roku 2020r.

Zobowiązań wymagalnych nie było.

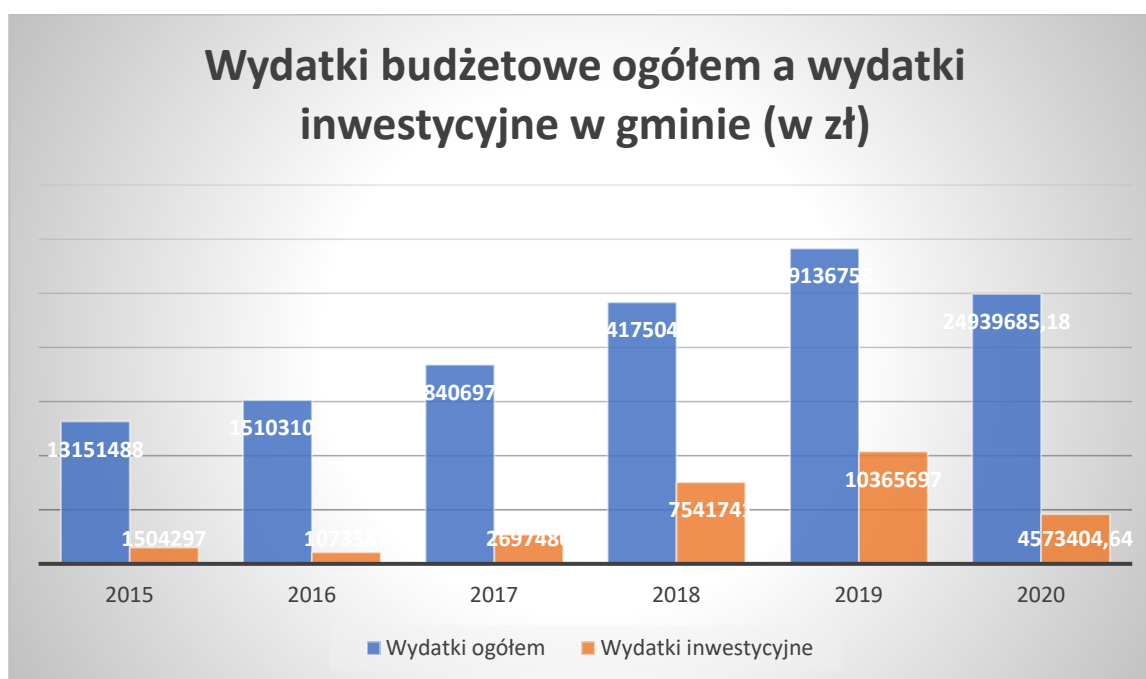
Stan realizacji inwestycji i remontów

Poziom wydatków inwestycyjnych i ich udział w wydatkach budżetu gminy

Poziom wydatków inwestycyjnych i ich udział w całkowitych wydatkach budżetowych gminy Kraszewice w kolejnych latach przedstawiał się następująco:

Rok	Wydatki ogółem	Wydatki inwestycyjne	Udział inwestycji w wydatkach ogółem
2015	13.151.488,87	1.504.297,35	11,4 %
2016	15.103.103,22	1.073.587,95	7,1 %
2017	18.406.970,40	2.697.486,57	14,7 %
2018	24.175.049,32	7.541.740,65	31,2 %
2019	29.136.753,59	10.365.697,59	35,6 %
2020	24.939.685,18	4.573.404,64	18,3 %

Proporcje inwestycji do całkowitych wydatków budżetowych zostały w formie graficznej zilustrowane na poniższym wykresie :

Gmina utrzymuje znaczny udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach budżetowych ogółem. Jest to wynikiem realizowanych dużych inwestycji z udziałem środków zewnętrznych jak np. przebudowa drogi gminnej Renta – Podrenta (ul. Kwiatowa), przebudowa drogi gminnej Jajaki –

Jelenie (ul. Słoneczna), modernizacja budynku OSP w Kraszewicach, utworzenie zielonej strefy rekreacji w Jeleniach, przebudowa drogi gminnej Renta – Jaźwiny.

Zadania inwestycyjne zrealizowane

Do największych pozycji zrealizowanych wydatków inwestycyjnych w 2020 roku należą:

- Przebudowa drogi gminnej nr 843547P Renta – Podrenta (ul. Kwiatowa w Kraszewicach) na kwotę 1.650.195,04 zł,
- Przebudowa drogi gminnej nr 843546P Jajaki – Jelenie (ul. Słoneczna w Kraszewicach) na kwotę 1.439.469,17 zł,
- Inwestycja w obiekt pełniący funkcję kulturalną – budynek OSP w Kraszewicach na kwotę 1.247.836,09 zł,
- Przebudowa drogi gminnej nr 843550P Jelenie – Folusz – Nowe Stawy na kwotę 414.113,94 zł,
- Przyjazna przestrzeń publiczna – utworzenie zielonej strefy rekreacji w Jeleniach na kwotę 284.055,06 zł
- Przebudowa drogi gminnej Renta – Jaźwiny na odcinku od Renty w kierunku Jaźwin na kwotę 218.986,10 zł,

Łącznie wykonano, zakończono i odebrano 20 zadań inwestycyjnych.

Zadania inwestycyjne w trakcie realizacji

W trakcie realizacji są następujące zadania inwestycyjne :

- Budowa ujęcia wody w Kuźnicy Grabowskiej

W 2020r. wykonano dokumentację geodezyjną. Przygotowujemy się do zabezpieczenia środków na realizację tego zadania.

- Modernizacja linii wodociągowej Kraszewice – Kuźnica Grabowska.

W 2020r. nie poniesiono żadnego wydatku. Inwestycja oczekuje na pozyskanie zewnętrznego finansowania,

- Budowa ścieżki pieszej pomiędzy ul. Szkolną a stadionem w Kraszewicach

Wykonano dokumentację i pozyskano finansowanie zewnętrzne. Inwestycja będzie realizowana w kolejnym roku.

- Wykup gruntów i nieruchomości

Nie dokonano wydatku w 2019r. Prowadzono negocjacje z właścicielami gruntów pozyskaniem których jest zainteresowana gmina.

- Przebudowa boiska na dwa boiska wielofunkcyjne przy Szkole Podstawowej w Kraszewicach
Wykonano za kwotę 10.000,00 zł dokumentację projektową. Pozyskano dofinansowanie zewnętrzne. Zadanie do realizacji przełożone na następny rok.
- Utworzenie i wyposażenie Dziennego Klubu Senior+ w Głuszynie
Poniesiono wydatek na kwotę 7.999,00 zł na dokumentację projektową. Zadanie oczekuje pozyskania zewnętrznego finansowania.
- Modernizacja oczyszczalni ścieków w m. Mączniki
Poniesiono wydatek 36.900,00 zł na nową dokumentację projektową. Realizacja zadania czeka na pozyskanie zewnętrznego dofinansowania.

Realizacja zadań remontowych

Remonty dróg

W 2020 roku sukcesywnie realizowano prace remontowe dotyczące dróg i chodników. Zestawienie takich prac przedstawia się następująco:

- remonty dróg bitumicznych masą na zimno (łatanie dziur) – 3.388,89 zł,
- zakup kruszywa do uzupełniania dróg tłuczniowych – 7.626,00 zł,
- wykaszanie poboczy dróg gminnych – 5.400,00 zł,
- montaż barierki na drodze gminnej w Mącznikach – 3.111,78 zł,
- wykonanie przepustu – 1.580,00 zł,
- wykonanie studzienki deszczowej na drodze ul. Leśna – 610,00 zł.

Remonty budynków komunalnych

- remont mieszkania komunalnego przeznaczonego na wynajem – 6.317,31 zł,

Remonty świetlic wiejskich

- remont świetlicy w sali OSP w Kraszewice ul. Słoneczna – 5.000,00 zł,

Stan infrastruktury komunalnej

Sieć dróg

Zgodnie z gminną ewidencją dróg Gmina Kraszewice posiada 63,8 km dróg gminnych. Są to drogi gruntowe 16,7 km, tłuczniowe 13,0 km, oraz bitumiczne 34,1 km. Udział dróg gminnych bitumicznych oraz w kostce brukowej w całości dróg gminnych wynosi 53,5%. Przy części dróg gminnych na długości 14,4 km znajdują się chodniki dla pieszych. Niestety gmina nie posiada dróg dla rowerów. Przez teren gminy przebiega szlak rowerowy „Rowerowa Pętla Południowej Wielkopolski” oznakowany kolorem żółtym.

Na obszarze gminy Kraszewice znajdują się 34,8 km dróg powiatowych. Część z nich posiada chodniki dla pieszych na łącznej długości 12,9 km.

Jedyny odcinek drogi wojewódzkiej DW 449 Syców – Błaszki, o długości 1.828 mb przebiega przez miejscowość Mączniki. Droga planowana jest do modernizacji.

Sieć wodociągowa i kanalizacyjna

Gmina Kraszewice jest zwodociągowana w 100%, tj. do gminnej sieci wodociągowej są podłączone wszystkie gospodarstwa domowe które wyraziły zgodę. Sukcesywnie rozbudowuje się sieć o nowe przyłącza do nowo powstających nieruchomości. W latach 2014-2015 zmodernizowano Stację Uzdatniania Wody w Kraszewicach oraz wykonano i przyłączono do niej nowe ujęcie wody w m. Renta. Z uwagi na trudności w uzdatnieniu wody odstąpiono od korzystania z ujęć wody przy hydroforni w Kraszewicach. W 2018 roku przyłączono drugie ujęcie wody w m. Renta. Obecnie poziom zabezpieczenia w wodę na obszarze Kraszewic jest dobry.

Druga na obszarze gminy Stacja Uzdatniania Wody w Kuźnicy Grabowskiej wymaga gruntownej modernizacji. Także jej wydajność jest niewystarczająca na szczytowe zapotrzebowanie na wodę, szczególnie na końcówka linii wodociągowych tj. w m. Jelenie Jeziorki, Jelenie Folusz, Głuszyna. Opracowano dokumentację i złożono wnioski o pozyskanie zewnętrznego finansowania modernizacja SUW w Kuźnicy Grabowskiej.

Gmina nie posiada map sieci komunalnych. Sieć wodociągowa łącznie ma długość ok. 67,3 km. Miejscowości Jażwiny oraz Mączniki są podłączone do sieci wodociągowej Gminy i Miasta Grabów nad Prosną.

Gminna zbiorcza Oczyszczalnia Ścieków znajduje się na terenie miejscowości Mączniki. Oczyszczalnia jest typu mechanicznego i korzysta ze starej technologii oczyszczania ścieków. Od początku funkcjonowania reaktor oczyszczalni nie był czyszczony. Konieczne jest przeprowadzenie jej modernizacji. W 2018 roku została opracowana dokumentacja budowlana oraz przeprowadzono przetarg na wykonanie zadania. Z uwagi na bardzo wysoką zaoferowaną cenę przetarg unieważniono i zrezygnowano z realizacji zadania w 2018 roku. W ubiegłym roku zmieniono koncepcję modernizacji oczyszczalni na wybudowanie nowego zbiornika, zlecono opracowanie nowej dokumentacji i złożono wnioski do Urzędu Marszałkowskiego w Poznaniu o pozyskanie dofinansowania z programu PROW. Wciąż oczekujemy na rozstrzygnięcie tego naboru.

Gminna sieć kanalizacyjna ma długość 8,9 km. Do sieci podłączonych jest 336 podmiotów, a poziom skanalizowania gminy ocenia się na ok 27,7 %.

Zagospodarowanie przestrzenne

Gmina nie posiada planów zagospodarowania przestrzennego. Należy rozważyć podjęcie prac zmierzających do opracowania takich planów choćby w części gminy.

Bezpieczeństwo publiczne

Na terenie gminy w m. Kraszewice działa punkt przyjęć dzielnicowego Policji w którym dzielnicowy prowadzi dyżury przyjęć interesantów. Komisariat policji zlokalizowany jest w sąsiedniej gminie Grabów nad Prosną.

Dwie jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej z obszaru gminy Kraszewice funkcjonują w ramach Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego tj. jednostka OSP w Kraszewicach oraz w Głuszynie. Jednostki te są odpowiednio i dobrze wyposażone do prowadzenia działań ratowniczych i gaśniczych oraz do likwidacji zagrożeń. Jednostka OSP w Kraszewicach dysponuje jednym ciężkim samochodem bojowym marki MAN, jednym średnim samochodem bojowym marki MAN, oraz jednym lekkim samochodem marki Lublin. Jest to największa jednostka OSP i uczestnicząca w większości zdarzeń na obszarze całej gminy. Budynek remizy jest wyremontowany (po za częścią kuchenną). Strażacy przeszkoleni. Jednostka OSP w Głuszynie dysponuje jednym średnim samochodem bojowym marki MAN pozyskanym w 2018 roku. Remiza również jest wyremontowana, a strażacy posiadają niezbędne szkolenia.

Trzy kolejne jednostki posiadają własne lekkie pojazdy strażackie, i tak OSP w Kuźnicy Grabowskiej dysponuje samochodem marki Ford, OSP w Jeleniach samochodem marki Mercedes, a OSP w Jaźwinach samochodem marki Żuk.

Pozostałe jednostki OSP to jednostki typu M, dysponujące tylko motopompą i armaturą wodną. Łącznie na obszarze gminy działa 9 jednostek OSP.

Oświata

Na terenie gminy funkcjonują trzy szkoły podstawowe :

- Szkoła Podstawowa im. Mariana Falskiego w Kraszewicach,
- Szkoła Podstawowa im. Kardynała Karola Wojtyły w Kuźnicy Grabowskiej posiadająca również oddziały specjalne w budynku szkoły w Jeleniach,
- Publiczna Szkoła Podstawowa w Głuszynie prowadzona przez Stowarzyszenie Przyjaciół Szkół Katolickich w Częstochowie,

SP w Kraszewicach to największa szkoła w gminie, do której uczęszcza 243 dzieci w 14 oddziałach. Szkoła przejęła wygaszane od 2016 roku gimnazjum które znajdowało się w sąsiednim budynku. Do sierpnia 2019 r. do szkoły uczęszczała jeszcze ostatnia klasa gimnazjalna. Przy szkole znajduje

się hala sportowa która wykorzystywana jest przez szkołę na zajęcia wychowania fizycznego, a w godzinach popołudniowych na dodatkowe zajęcia sportowe.

SP w Kuźnicy Grabowskiej to druga szkoła prowadzona przez samorząd. Do tej szkoły uczęszcza 120 dzieci w 10 oddziałach, w tym 13 uczniów do oddziałów specjalnych w Jeleniach. W 2017r. wykonano kompleksową termomodernizację budynku szkoły. Przy szkole również znajduje się sala sportowa w wyremontowanym budynku byłych zabudowań dworskich.

SP w Głuszynie z dniem 31.08.2020 r. zakończyła się umowa użyczenia budynku gminnego dla Stowarzyszenia Szkół Katolickich w Częstochowie na prowadzenie tam Szkoły Podstawowej. Od 1 września 2020r. szkoła ta przestała funkcjonować. Dzieci które tam uczęszczały kontynuują naukę w SP w Kraszewicach lub SP w Kuźnicy Grabowskiej.

Samorząd jest organem prowadzącym na terenie gminy jedno przedszkole które zlokalizowane jest w Kraszewicach, oraz jego filia z jednym oddziałem w SP w Kuźnicy Grabowskiej. Publiczne Przedszkole w Kraszewicach od 1 września 2019 r. zostało przeniesione do nowego budynku przy ul. Wieluńskiej 8A w Kraszewicach. Do przedszkola w Kraszewicach uczęszcza 125 dzieci, a do filii w Kuźnicy Grabowskiej 20 dzieci. W nowym przedszkolu jest o 25 miejsc więcej niż w poprzednim.

Żłobek Gminny został utworzony w budynku nowego przedszkola od 01 lutego 2019 roku. Do żłobka uczęszcza 23 dzieci na 25 miejsc.

Dowozy uczniów do szkół podstawowych obecnie są realizowane przez prywatnego przewoźnika wyłanianego w formie przetargu nieograniczonego na sezon szkolny. W sporadycznych przypadkach wyrażana jest zgoda na prowadzenie dowozu osobiście przez rodzica (obecnie jest 1 taka zgoda). Dowozy uczniów niepełnosprawnych do oddziałów specjalnych w Jeleniach prowadzone są we własnym zakresie przez Urząd Gminy posiadającym własnym samochodem Opel Vivaro dostosowanym do przewozu osób niepełnosprawnych. Natomiast dowozy jednego ucznia do Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Ostrzeszowie prowadzone są przez prywatnego przewoźnika w porozumieniu z Miastem i Gminą Grabów nad Prosną.

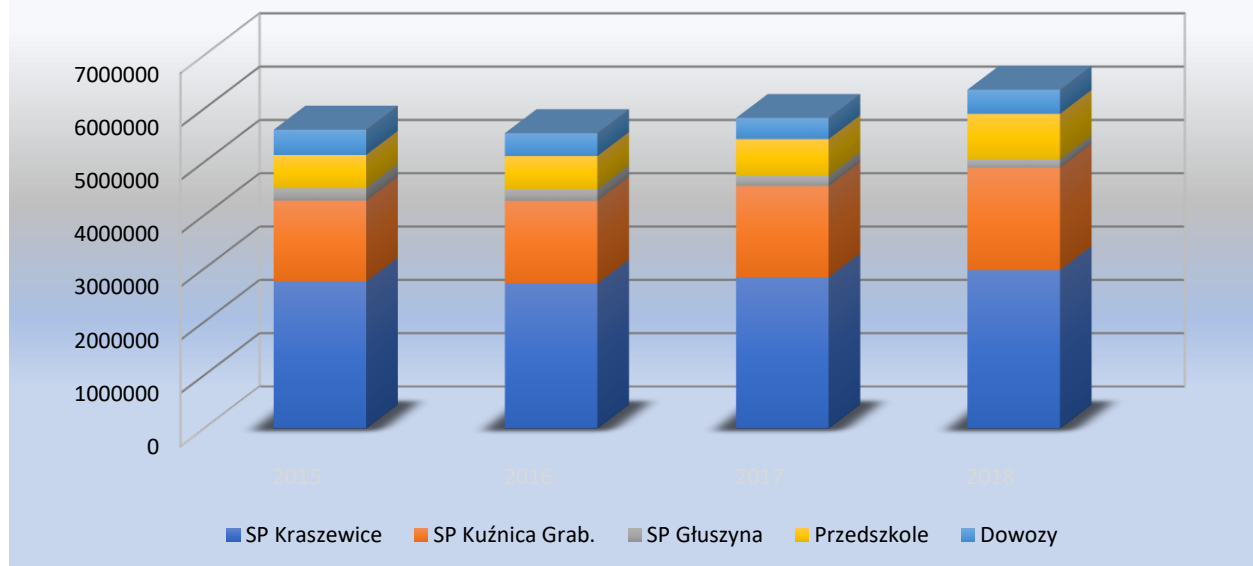
Otrzymywana subwencja oświatowa i koszty funkcjonowania szkół przedstawia poniższa tabela:

Pozycja	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Subwencja oświatowa	3.960.335,00	4.126.476,00	4.096.006,00	4.209.807,00	4.481.096,00	4.597.657,00
SP Kraszewice + Gimnazjum	2.754.866,99	2.717.108,77	2.837.345,49	2.914.596,79	3.042.432,77	3.251.522,90
SP Kuźnica Grabowska	1.517.729,36	1.551.522,91	1.707.743,09	1.948.464,72	2.154.381,33	2.474.092,90
SP w Głuszynie	237.190,68	216.281,62	191.594,74	128.973,15	129.043,16	110.174,79
Łącznie wydatki SP	4.509.787,03	4.484.913,30	4.736.683,32	4.992.034,66	5.325.857,26	5.835.790,59
Różnica	- 549.452,03	- 358.437,30	- 640.677,32	- 782.227,66	-844.761,26	- 1.238.133,59
Przedszkole	620.881,95	624.171,66	689.612,78	806.185,02	1.004.278,82	1.209.106,28
Dowozy	472.588,16	429.050,74	396.632,61	434.838,45	372.273,79	246.030,95
Wydatki własne	1.643.012,14	1.411.659,70	1.726.922,71	2.023.251,13	2.221.313,87	2.693.270,82

Przedstawione dane świadczą o znacznym finansowaniu zadań oświatowych środkami własnymi gminy, a także o zwiększeniu w ostatnich latach poziomu tego finansowania. Mając na uwadze równomierny rozwój gminy jednym celów moich działań będzie doprowadzenie do finansowania oświaty na poziomie zbliżonym do lat poprzednich.

Kolejny wykres przedstawia wysokość nakładów na oświatę w kolejnych latach z podziałem na poszczególne rodzaje :

Nakłady na oświatę wg rodzajów

Budynki gminne

Na budynki stanowiące majątek Gminy składały się:

- Urząd Gminy Kraszewice – stan budynku dobry, wymaga koniecznie modernizacji centralnego ogrzewania, kotłowni i ewentualnie termomodernizacji.
- magazyn OC – budynek magazynowy w złym stanie technicznym. Nieszczelny, przeciekający dach, braki w rynnach, szklane okna, stara instalacja elektryczna to najpoważniejsze usterki wymagające w przyszłości naprawy.
- Ośrodek Zdrowia w Kraszewicach (nowy budynek) – częściowo wykorzystywany także jako budynek biurowy na potrzeby Urzędu Gminy, stan budynku dobry. Trwa przebudowa tego budynku zgodnie z posiadanym projektem budowlanym i wydanym pozwoleniem. Planuje w 2020 roku zlecić wykonanie koniecznych prac, zweryfikować zgodność z projektem budowlanym i zakończyć przebudowę. Konieczne jest również wykonanie nowego podjazdu dla osób niepełnosprawnych.
- Biblioteka w Kraszewicach (stary budynek ośrodka zdrowia) – w którym znajduje się biblioteka, punkt przyjęć dzielnicowego a na piętrze dwa mieszkania komunalne. Budynek w średnim stanie. Pomieszczenia biblioteki i klatki schodowej do mieszkań lokatorów zostały wyremontowane. W przyszłości należy wyremontować dach oraz elewację budynku.
- Szkoła Podstawowa w Kraszewicach wraz z budynkiem byłego gimnazjum i halą sportową – budynki są w dobrym stanie. W 2018 roku gruntownie wyremontowano nawierzchnię sportową na hali sportowej oraz odmalowano pomieszczenia kuchenne. W poprzednich latach remontowano podłogi w kilku salach lekcyjnych.

- Szkoła Podstawowa w Kuźnicy Grabowskiej wraz z salą sportową – budynki w bardzo dobrym stanie. Po kompleksowej termomodernizacji budynku szkoły w 2017 roku nie przewiduje się większych nakładów na tą placówkę.
- budynki szkoły w Jeleniach – w których znajdują się oddziały specjalne oraz dwa mieszkania lokatorskie. Budynki w dobrym stanie technicznym. Na budynku gospodarczym wymieniono pokrycie dachu z eternitu na blachę.
- Przedszkole w Kraszewicach – budowę ukończono w 2019 r. Budynek jest nowy, nie wymaga prac remontowych.
- Dom Seniora w Kraszewicach – w którym znajduje się jedno mieszkanie lokatorskie. Budynek w średnim stanie technicznym. Funkcjonowanie w nim przedszkola spowodowało że budynek był na bieżąco konserwowany, natomiast perspektywa budowy nowego przedszkola spowodowała że nie prowadzono w nim dużych prac modernizacyjnych.
- budynek szkoły w Głuszynie – w którym również znajdują się dwa mieszkania lokatorskie. Budynek w złym stanie technicznym. Użyczenie budynku stowarzyszeniu spowodowało brak inwestowania w ten obiekt zarówno dotychczas przez gminę jak i przez stowarzyszenie. Co prawda wymieniono piec co (po awarii), zamontowano oczyszczalnię przydomową oraz prowadzono drobne prace konserwacyjne ale gruntownego remontu wymaga dach, klatka schodowa do mieszkań lokatorów, elewacja zewnętrzna, stolarka okienna, ogrodzenie. W 2020 roku zdecydowano o dalszym nieprzedłużaniu umowy użyczenia budynku na rzecz Stowarzyszenia. Planuje się przeprowadzenie w budynku gruntownego remontu i utworzenie Klubu Seniora.
- Agronomówka w Kraszewicach – budynek w którym znajdują się mieszkania komunalne. Budynek jest w złym stanie technicznym. W ostatnich latach utwardzono tłuczniem drogę dojazdową oraz wykonano izolację przeciwwilgociową poziomą na fundamentach co było podstawą dalszych prac. W przyszłości koniecznym jest przeprowadzenie kolejnych prac remontowych w tym budynku. Po opuszczenia mieszkania komunalnego przez jednego z lokatorów konieczny jest remont w tym mieszkaniu.
- Agronomówka w Kuźnicy Grabowskiej – w której znajdują się mieszkania lokatorskie. Budynek w średnim stanie technicznym. W 2018 roku wymieniono pokrycie dachowe z eternitu na blachę. W budynku część nakładów ponoszą lokatorzy korzystający z mieszkań. W przyszłości należy wyremontować elewację lub sprzedać budynek.
- Hydrofornia w Kraszewicach – budynek przemysłowy w bardzo dobrym stanie technicznym. Po kompleksowej modernizacji w latach 2014-2015 nie planuje się ponosić nakłady na ten budynek w najbliższej przyszłości. Niemniej wymagane jest zadbanie o działkę na której on się znajduje zgodnie z wymaganiami Sanepidu.
- Hydrofornia w Kuźnicy Grabowskiej – budynek przemysłowy w średnim stanie technicznym. Konieczna jest jednak modernizacja urządzeń do uzdatniania wody w stacji.

- Oczyszczalnia Ścieków w Mącznikach – budynek przemysłowy. Budynek gospodarczy znajduje w dobrym stanie, natomiast sama oczyszczalnia jest w złym stanie technicznym i wymaga modernizacji.
- dwa kontenery mieszkalne wydierżawione najemcom – w stanie dobrym. Nie przewiduje się do wykonania żadnych prac.
- nieruchomość gruntowa przy ul. Leśnej w Kraszewicach – gdzie gmina jest właścicielem 3 działek budowlanych. Planuje się sprzedaż tych działek.
- place zabaw i rekreacji – na terenie gminy jest 11 takich placów : przy SP w Kraszewicach (odpowiedzialna szkoła, pilnie wymaga wymiany nawierzchni), przy SP w Kuźnicy Grabowskiej (odpowiedzialna szkoła, w dobrym stanie), przy SP w Jeleniach (odpowiedzialna szkoła, w dobrym stanie technicznym, wykonano rozbudowę o urządzenia dla osób niepełnosprawnych oraz siłownię zewnętrzną), w miejscowościach Jażwiny (wymaga wymiany nawierzchni), ul. Kwiatowa, Kraszewice (w dobrym stanie, zamontowano uliczkę oraz sztuczną nawierzchnię z trawy), Raclawice (w dobrym stanie), Mączniki (w dobrym stanie), Głuszyna (w dobrym stanie technicznym), ul. Wieluńska, Kraszewice (w dobrym stanie), ul. Słoneczna, Kraszewice (nowy obiekt), skwer przy oś. Młodych, Kraszewice (w dobrym stanie, w 2020r. wykonano nawodnienie tego skwerku).

Realizacja pozostałych zadań własnych gminy:

Ochrona środowiska i przyrody oraz gospodarka wodna

Gmina prowadzi ochronę środowiska i przyrody poprzez zamontowanie i opróżnianie koszy na śmieci w miejscach publicznych, przy wiatkach przystaniowych oraz w miejscach dużego ruchu pieszych. Udostępnione także są duże zbiorcze pojemniki na odpady selektywne (6 pojemników siatkowe na plastiki, 2 pojemniki typu Iglo na plastiki, 6 pojemników typu Iglo na szkło kolorowe, 2 pojemniki typu Iglo na szkło białe). W ramach zawartej umowy na wywóz odpadów od mieszkańców firma świadcząca usługę raz do roku wywozi bezpłatnie dla mieszkańców odpady wielkogabarytowe. Ponadto szkoły corocznie prowadzą akcję sprzątania świata której koszty pokrywa Urząd, a pracownicy gospodarczy Urzędu sprzątają pobocza dróg gminnych. Prowadzona jest także akcja informacyjna na temat ochrony środowiska.

Planowana modernizacja oczyszczalni ścieków i jej rozbudowa pozwoli na zwiększenie ochrony środowiska. Od kilku lat gmina prowadzi program dofinansowania do budowy przydomowych oczyszczalni ścieków. W latach 2018-2019 realizowany wspólnie z Gminą Czajków był program poprawy powietrza poprzez montaż instalacji OZE. Na terenie naszej gminy będzie zainstalowanych ok. 220 takich instalacji, co z pewnością wpłynęło na poprawę jakości powietrza.

W 2020 roku wprowadzono program dofinansowania z budżetu gminy do wymiany kotłów co w domach mieszkalnych. Z dofinansowania skorzystało 7 osób na łączną kwotę 24.237,92 zł. Urząd ułatwia skorzystanie z programu rządowego „Czyste Powietrze” w porozumieniu z WFOŚiGW w Poznaniu prowadząc obsługę interesantów w szczególności poprzez udzielanie informacji, wydawanie druków, przyjmowaniu dokumentów i ich weryfikowaniu oraz przekazywaniu ich do funduszu po akceptacji.

W zakresie gospodarki wodnej Urząd współpracuje z Gminną Spółką Wodną wspomagając ją środkami finansowymi na prace melioracyjne. Nadzór nad ciekami wodnymi i rzekami przejęło gospodarstwo państwowe Wody Polskie, z którym do tej pory Urząd nie współpracował.

Utrzymanie czystości i porządku oraz urządzeń sanitarnych, wysypisk i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, zaopatrzenia w energię elektryczną i ciepłą oraz gaz.

Utrzymanie czystości gmina realizuje poprzez zawarcie umowy z zewnętrzną firmą wyłonioną w drodze przetargu nieograniczonego na zbieranie, transport i zagospodarowanie odpadów stałych od mieszkańców, którą obecnie realizuje firma Eko-Region Sp. z o.o. z Bełchatowa. Prowadzony w 2020 roku system zbiórki odpadów komunalnych obejmowała 6 frakcji: zmieszane, metale i tworzywa sztuczne, szkło i opakowania ze szkła, bioodpady, papier, popiół. Raz do roku prowadzona jest bezpłatna zbiórka odpadów wielkogabarytowych. Łączna ilość zebranych w ubiegłym roku odpadów wyniosła 889,75 Mg.

Na terenie gminy nie ma wysypisk oraz zakładów unieszkodliwiania odpadów komunalnych.

Zaopatrzenie ludności w energię elektryczną realizuje firma Energa Operator SA z Gdańska która stopniowo modernizuje sieć energoelektryczną na naszym terenie.

Na terenie gminy nie ma sieci gazowej.

Działalności w zakresie telekomunikacji.

Gmina jest prawie w 100 % stelefonizowana. W 2018r. zostały wydane dwie decyzje o warunkach zabudowy na maszt telefonii komórkowej. Już w 2019r. na jednej z tych nieruchomości taki maszt został wybudowany. Trwa rozbudowa sieci światłowodowej firmy INEA.

Lokalny transport zbiorowy.

Gmina nie dysponuje własnym transportem zbiorowym. Nie planuje się uruchomienie transportu zbiorowego. Przedsiębiorstwo PKS w Kaliszu w 2018 roku zwróciło się o dopłaty do realizowanych kursów, jednak odmówiono ze względów budżetowych.

Ochrona zdrowia

Na obszarze gminy działa jeden Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej prowadzona przez p. Piotra Owczarkę posiadającą dwie przychodnie : w Kraszewicach oraz Kuźnicy Grabowskiej, gdzie przyjęcia prowadzone są po jednym lekarzu interniście. Poziom opieki zdrowotnej jest niewystarczający. Zamierza się poczynić starania o pozyskanie przynajmniej w przychodni w Kraszewicach drugiego lekarza internisty prowadzącego przyjęcie w godzinach popołudniowych.

Od lutego 2019r. po zawarciu kontraktu z Narodowym Funduszem Zdrowia Oddział Wojewódzki w Poznaniu ponownie został uruchomiony gabinet stomatologiczny z bezpłatną obsługą mieszkańców.

Usługi lekarza ginekologa są świadczone. Również usługi pielęgniarki są realizowane.

Wszystkie ww. usługi są świadczone w gabinetach znajdujących się w budynku gminnym Ośrodka Zdrowia w Kraszewicach które dzierżawią usługodawcy.

Ponadto w poprzednich latach były przez Urząd Gminy realizowane programy profilaktyki zdrowotnej. Największym zainteresowaniem cieszył się program diagnozowania wad postawy wśród uczniów szkół podstawowych. W 2018 roku miał być wykonany program badań kardiologicznych dla osób w wieku 45-55 lat u których wcześniej nie zdiagnozowano chorób układu krwionośnego. Jednakże z powodu nie wywiązania się z umowy przez p. Owczarkę program nie został do końca wykonany. Urząd nie poniósł też wydatków na ten cel. W 2020r. został przeprowadzony program badań profilaktycznych dla 50-latków sfinansowany z budżetu gminy.

Pomoc społeczną, oraz wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

Zadania pomocy społecznej oraz wspierania rodziny i pieczy zastępczej są realizowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Zadania są realizowane na bieżąco i prawidłowo. W roku 2020 wykonano wypłatę świadczeń, zasiłków i pokrycia kosztów pomocy w następujących wysokościach:

- pobyt w DPS (*środki własne*) 210.762,44 zł,
- przeciwdziałanie przemocy w rodzinie (*środki własne*) 1.258,00 zł,
- składki zdrowotne (*finansowane z dotacji*) 5.468,46 zł,
- zasiłki okresowe (*finansowane z dotacji*) 39.642,21 zł,
- zasiłki jednorazowe (*środki własne*) 20.835,00 zł,
- dodatki mieszkaniowe (*środki własne*) 0 zł,
- zasiłki stałe (*finansowane z dotacji*) 61.571,47 zł,
- utrzymanie GOPS (*środki własne*) 261.655,08 zł,
- usługi opiekuńcze (*środki własne*) 42.955,31 zł,
- dożywianie dzieci w szkołach (*środki własne*) 16.387,45 zł,
- dożywianie dzieci w szkołach (*finansowane z dotacji*) 24.230,63 zł,
- funkcjonowanie Dziennego Domu Senior+ 92.367,38 zł,
- świadczenie wychowawcze (*finansowane z dotacji*) 4.127.333,10 zł,
- świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne z ubezpieczenia społecznego (*finansowane z dotacji*) 1.840.182,47 zł,
- zwrot dotacji wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem wraz z odsetkami zwróconymi przez osoby (*finansowane z otrzymanych zwrotów*) 7.183,28 zł,
- karta dużej rodziny (*finansowane z dotacji*) 50,35 zł,
- wspieranie rodziny (*środki własne*) 14.833,12 zł,
- rodziny zastępcze (*środki własne*) 10.722,26 zł,
- składki zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia (*finansowane z dotacji*) 9.960,30 zł.

Gminne budownictwo mieszkaniowe

Gmina posiada jedynie lokale komunalne w niektórych budynkach gminnych które są wdzierżawione najemcom. Ponadto posiada dwa kontenery mieszkalne wdzierżawione najemcom. Obecnie nie planuje się budowy mieszkań socjalnych czy komunalnych.

Na sprzedaż w 2020 roku wystawiono 1 działkę budowlaną która znalazła nabywcę. W obecnym roku planuje się dalszą sprzedaż działek budowlanych.

Kultura, biblioteka gminna i inne instytucje kultury oraz ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.

Działalność kulturalna skupiona jest w takich jednostkach jak Gminna Biblioteka Publiczna w Kraszewicach z filią w Kuźnicy Grabowskiej finansowanej dotacją z budżetu gminy, Świetlica środowiskowa w Kuźnicy Grabowskiej finansowanej bezpośrednio z budżetu gminy, animator kultury i opiekun sprzętu nagłaśniającego finansowany umową cywilnoprawną. Dodatkowo z budżetu gminy wspiera się Koła Gospodyń Wiejskich (11 kół), Zespół Folklorystyczny Zaprosnianki, Orkiestrę Dętą przy OSP w Kraszewicach.

Cyklicznie są organizowane wydarzenia kulturalne takie jak Dni Kraszewic, Dożynki, Gminne Spotkanie Wigilijne, oraz zyskujące co raz większe uznanie Festyn Smaki Jesieni na Końcu Świata.

Gmina posiada i prowadzi gminny rejestr obiektów zabytkowych do którego wpisanych jest 37 obiektów.

Kultura fizyczna i turystyka.

Na terenie gminy działają następujące kluby sportowe :

- LZS Masovia Kraszewice z reprezentacją seniorów w piłce nożnej, uczestniczącej w rozgrywkach klasy A,
- LZS Łuzyczanka Kuźnica Grabowska z drużynami młodzieżowymi w piłce nożnej, reprezentujące naszą gminę z dużymi sukcesami,
- KS Play Basket Kraszewice z drużynami seniorską oraz młodzieżowymi w koszykówce. Również z dużymi sukcesami reprezentującymi naszą gminę jak choćby zdobycie Mistrzostwa Polski Amatorów w seniorach w 2019r. oraz Wicemistrzostwa Polski Amatorów w seniorach w 2020r. Zawodnicy z naszej gminy trenują także w innych klubach sportowych jak np. w sekcji lekkoatletycznej Orkan Ostrzeszów czy kickboxing w zespole Sparta Czajków. Młodzi zawodnicy w swoich konkurencjach w tych klubach sięgają po najwyższe tytuły jak np. Kacper Jastrzębski – mistrz Polski w dziesięcioboju na Ogólnopolskiej Olimpiadzie Młodzieży, czy Dawid Klajnert – Mistrz Polski w kickboxingu w wersji full-contact. Planuję się podtrzymanie wsparcia z budżetu gminy sportu i klubów sportowych ze wskazaniem sportu młodzieży gdzie zawodnicy z naszej gminy osiągają duże sukcesy.

Targowiska i hale targowe.

Na obszarze gminy nie występują targowiska i hale targowe. Nie planuj się ich tworzenia.

Zieleń gminna i zadrzewienia.

Gmina posiada niewiele zorganizowanych terenów zieleni gminnej. Jest to Park Wolności, tereny przy parkingu oraz skwer przy osiedlu Młodych w Kraszewicach. Tereny te są nadzorowane przez pracowników gospodarczych Urzędu. Planuje się pozostawienie tej formy opieki and terenami zielonymi.

Cmentarze gminne.

Gmina nie dysponuje cmentarzem gminnym. Jedyne cmentarz na obszarze gminy stanowi własność parafii.

Polityka prorodzinna, w tym zapewnienia kobietom w ciąży opieki socjalnej, medycznej i prawnej.

Gmina udostępnia w formie dzierżawy pomieszczenia na prowadzenia gabinetu przez lekarza ginekologa oraz pielęgniarkę środowiskową. Na tą chwilę nie planuję się zmiany formy wspierania polityki prorodzinnej.

Wspieranie i upowszechnianie idei samorządowej, w tym tworzenie warunków do działania i rozwoju jednostek pomocniczych i wdrażanie programów pobudzania aktywności obywatelskiej.

Gmina tworzy, finansuje, oraz nadzoruje działalność jednostek pomocniczych. W poprzednich latach zgodnie z decyzjami Rady Gminy nie tworzono funduszu sołectkiego.

Gmina wspomaga jednostki pomocnicze w prowadzeniu swojej działalności w formie doradczej, rzeczowej i finansowej.

Promocja gminy.

W budżecie gminy corocznie przeznaczana się ok. 40 tys zł na promocje gminy. Z tych środków finansowane są wydarzenia ujęte w Gminnym Kalendarzu Imprez, zakup gadżetów promocyjnych, dyplomów i pucharów. Planuję się wzmocnić promocję gminy, jej walorów, wydarzeń i wspomóc promocję lokalnych podmiotów.

Współpraca i działalność na rzecz organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2018 r. poz. 450, 650 i 723).

Gmina corocznie uchwała Roczny program współpracy Gminy Kraszewice z organizacjami pozarządowymi oraz innymi uprawnionymi podmiotami. Program taki na rok 2020 został przyjęty Uchwałą Rady Gminy Nr XIV/101/2019 z dnia 29 listopada 2019 roku.

Współpraca ze społecznościami lokalnymi i regionalnymi innych państw.

Gmina Kraszewice we wcześniejszych latach posiadała współpracę z gminą niemiecką Albersdorf, obecnie przejętą przez gminę Meldorf. Współpraca ta w ostatnich latach została zaprzestana.

Pomimo planów reaktywowania tej współpracy strona niemiecka nie podjęła inicjatywy. W związku z powyższym podjęto próby nawiązania współpracy z innymi samorządami z Niemiec, jednak bez skutków. Zamiany takie będą kontynuowane w przyszłości.

Informacja o realizacji polityk, programów, strategii i uchwał.

Realizacja strategii rozwoju gminy Kraszewice

Strategia rozwoju gminy Kraszewice została przyjęta Uchwałą Nr XVI/96/2016 Rady Gminy Kraszewice z dnia 29 marca 2016 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Gminy Kraszewice na lata 2016 – 2022. Uchwała ta była sukcesywnie realizowana. W związku ze zmianami w składzie rady gminy podjąłem decyzję by w 2019r. rozpocząć prace nad opracowanie nowej strategii rozwoju gminy na najbliższe lata. W lutym 2019r. Rada Gminy podjęła Uchwałę nr VI/44/2019 w sprawie przystąpienia do opracowania Strategii Rozwoju Gminy Kraszewice na lata 2020-2024. Trwają prace nad przygotowaniem tej strategii.

Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Kraszewice

Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Kraszewice został przyjęty Uchwałą Nr XXXVI/203/2017 Rady Gminy Kraszewice z dnia 30 listopada 2017r. w sprawie przyjęcia Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Kraszewice na lata 2016-2023. W roku 2020 program był sukcesywnie realizowany.

Program opieki nad zabytkami

Gmina Kraszewice nie posiada takiego programu.

Plan gospodarki niskoemisyjnej

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Kraszewice został przyjęty Uchwałą Nr XII/64/2015 Rady Gminy Kraszewice z dnia 27 listopada 2015r. w sprawie: przyjęcia „Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Kraszewice ”. Plan jest sukcesywnie realizowany. Gmina w 2019r. kontynuowała realizację zadania „Poprawa jakości powietrza poprzez zwiększenie udziału OZE w wytwarzaniu energii na terenie Gminy Czajków i Gminy Kraszewice” którego celem było zmniejszenie emisji pyłów i zanieczyszczeń do atmosfery.

Program Ochrony Środowiska

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Kraszewice został przyjęty Uchwałą Nr XXXIV/194/2017 Rady Gminy Kraszewice z dnia 25 października 2017 roku w sprawie: przyjęcie Programu Ochrony Środowiska dla gminy Kraszewice na lata 2017-2020 wraz z prognozą oddziaływania na środowisko. Program jest na bieżąco realizowany.

Strategia rozwiązywania problemów społecznych

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Kraszewice została przyjęta Uchwałą nr XIV/82/2016 Rady Gminy Kraszewice z dnia 26 lutego 2016 r. w sprawie: Gminnej Strategii Rozwiązywania problemów Społecznych na obszarze Gminy Kraszewice na lata 2016-2023. Strategia jest na bieżąco realizowana.

Program wspierania rodzin

Gminny Program Wspierania Rodzin dla Gminy Kraszewice został przyjęty Uchwałą Nr XXXVII/206/2017 Rady Gminy Kraszewice z dnia 28 grudnia 2017r. w sprawie: uchwalenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Kraszewice na lata 2018-2020. Program jest na bieżąco realizowany.

Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie został przyjęty Uchwałą Nr XIV/81/2016 Rady Gminy Kraszewice z dnia 26 lutego 2016 r. w sprawie: ustalenia gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2016-2021. Program był sukcesywnie realizowany.

Program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Kraszewice został przyjęty Uchwałą Nr XVI/110/2020 Rady Gminy Kraszewice z dnia 17 stycznia 2020 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2020 r. Program był w ciągu roku realizowany na bieżąco.

Program przeciwdziałania narkomanii

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Kraszewice był przyjęty Uchwałą Nr XVI/111/2020 Rady Gminy Kraszewice z dnia 17 stycznia 2020 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Kraszewice na rok 2020. W ciągu 2020 roku program był realizowany.

Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi

Gminny Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Kraszewice został przyjęty Uchwałą Nr XVI/114/2020 Rady Gminy Kraszewice z dnia 17 stycznia 2020 r. w sprawie przyjęcia programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Kraszewice w 2020 roku. Program był sukcesywnie realizowany.

Program współpracy z organizacjami pozarządowymi

Gminny Program Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi Gminy Kraszewice został przyjęty Uchwałą Nr XIV/101/2019 Rady Gminy Kraszewice z dnia 29 listopada 2019 r. w sprawie przyjęcia Roczno programu współpracy Gminy Kraszewice z organizacjami pozarządowymi oraz innymi uprawnionymi podmiotami na 2020 rok. Program był na bieżąco realizowany.

Program gospodarowania gminnym zasobem mieszkaniowym

Gminny Program gospodarowania zasobem mieszkaniowym został przyjęty Uchwałą Nr V/34/2019 Rady Gminy Kraszewice z dnia 25 stycznia 2019 r. w sprawie wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Kraszewice na lata 2019-2023. Program ten był na bieżąco realizowany.

Realizacja uchwał

W roku 2020 Rada Gminy Kraszewice podjęła łącznie 70 uchwał. Wszystkie uchwały weszły w życie, obowiązują i są zrealizowane lub podlegają realizacji.

